

MARGALIDA, LA POC CONEGUDA GERMANA DE JOAN COMAS CAMPS

Antoni Tudurí

Secció de
genealogia de
l'Ateneu de Maó

Avui toca a Margalida Comas Camps, de qui s'ha publicat fa pocs anys (2009) un interessantíssim i profund treball que porta per títol «Margalida Comas Camps (1892-1982) científica i pedagoga», redactat per Maria Àngeles Delgado Martínez i editada per la Conselleria d'Innovació del Govern de les Illes Balears i que es pot veure a Internet punxant el següent enllaç: publicacions.balearsfacienciaci.org/dades/14archivo_1.pdf.

A la introducció, Pilar Costa Serra (consellera per aquell temps) diu, textualment «La menorquina Margalida Comas Camps (1892-1972) és, possiblement, la científica espanyola de més vàlua del primer terç del segle XX (període en el qual va poder exercir com a tal) i una de les pedagogues més importants de la primera meitat del segle XX».

I un dels prologuistes de l'obra, Miquel Àngel Limón Pons (a qui prego disculpi el meu atreviment al copiar unes ratlles seves) diu:

«Mai no he pogut entendre, de debò, la

causa punyent, de mal explicar, per la qual la vida i la tasca intel·lectual de Margarita Comas han romàs, tossudament, vergonyosament, sotmeses a l'oblit d'allò més repatani i injustificable,

No entenc –ho dic sense buscar-ne ara cap doble intenció– com no ha estat encara possible retre-li el més petit homenatge públic a Menorca o a qualsevol altre punt de les Illes Balears, que foren la seva terra natal. Se'm fa difícilíssim explicar que no tenguí un carrer a la vila d'Alaior, o que no doni nom a cap organisme, entitat o institució pedagògica. M'estranya descomunament que ningú no l'elevi al firmament de les galeries municipals

de ciutadans i ciutadanes il·lustres. ¿Per què la nostra actual democràcia, tan i tan reparadora de silencis còmplices del passat, encara ho té tot per dir i tot per fer, al voltant del record de Margarita Comas?

Fins i tot, en certa ocasió, vaig confessar-me davant algunes autoritats de l'illa, respecte de la importància de la investigadora i pedagoga, per com ens apel·lava a prendre alguna actitud pública. El resultat últim

de tot plegat acabà, al marge de les bones paraules, en una manca absoluta, definitiva, de reacció. Mai no vaig poder-me dar raó de semblant fenomen. Però, ara, a la fi, el sol despunta, enèrgic, càlid, imperible.»

I prou; em poso de la banda de Miquel Àngel Limón i, abusant de la seva confiança, m'he permès fer públic aquest sentiment de menyspreu envers Margalida Comas Camps. A més, cal que confessi que aquesta miscel·lània és la que menys m'ha costat d'escriure.

Per acabar, seguint la tònica de les anteriors miscel·lànies, un servidor té 45 graus de relacions de sang amb Margarita Comas Camps, amb un número de bots bastant alt; concretament 21 bots, mentre que Carme Preto Novella en té 48 graus, amb el mateix nombre de bots.

NOTA: Gràcies a la informació aportada per Carme Preto Novella, que acabo de mencionar, hem pogut resoldre el dubte de qui era l'avi patern de Maria Lluïsa Serra Belabre. La mare de Carme Preto i Maria Lluïsa eren cosines germanes i tenien un avi comú; Joan Serra Dalmedo, des Castell, casat dues vegades, la primera amb Francisca Victori Quintana, que segueix fins a Carme Preto Novella i la segona amb Maria Sitges de qui prové Maria Lluïsa Serra.

Aquesta informació ve referendada per l'escrit publicat al **MENORCA** per Margarita Caules el passat dia 12/10/2015, on fa una excel·lent descripció dels habitants censats a la plaça del Príncep a l'any 1901, on es cita a Joan Serra Dalmedo nat as Castell, casat amb Maria Sitges Taltavull. No obstant, l'edat apuntada (43 anys) no sembla correcta, atès que Joan Serra Dalmedo havia nascut as Castell el dia de Sant Blai de 1845 i devia tenir 56 anys.